

Υποδομών: Διορθώσεις στο νόμο για τα δημόσια έργα, στόχος η διαφάνεια – έγκαιρη ολοκλήρωση

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών προχωρά αποφασιστικά σε διόρθωση κρίσιμων διατάξεων του Νόμου 4412/16 με δύο στόχους: Και απόλυτη διαφάνεια και τα έργα να γίνονται στην ώρα τους.

Ένα δαιδαλώδες θεσμικό πλαίσιο, έχει αποδειχτεί στην πράξη κατά το παρελθόν, ότι έχει ως αποτέλεσμα και να καθυστερούν τα έργα λόγω γραφειοκρατίας, αλλά και τελικά να υπάρχει λιγότερη διαφάνεια, λόγω ακριβώς των πολύπλοκων διαδικασιών, που υποτίθεται θα την εξασφάλιζαν.

Όπως έχει ξεκαθαρίσει ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, κ. Κώστας Καραμανλής, αυτή η κυβέρνηση δεν κάνει καμία έκπτωση ούτε στη διαφάνεια, ούτε στην αποτελεσματικότητα. Με τον εξορθολογισμό της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις, διασφαλίζονται και τα δύο. Ο εξορθολογισμός ήταν δε αναγκαίος, καθώς ο Νόμος 4412 σχεδιάστηκε με μεγάλη προχειρότητα το 2016 και στη συνέχεια η ίδια η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ τον τροποποίησε 385 φορές. Γεγονός που αποδεικνύει την ανάγκη αλλαγών.

Βασικές μεταρρυθμίσεις που εισάγονται με την τροποποίηση του Ν. 4412/16:

1. Ενίσχυση του συστήματος μελέτη – κατασκευή, ώστε να μπορεί να εκκινεί η διαδικασία δημοπράτησης των έργων αμεσότερα απ' ό,τι ισχύει σήμερα, παράλληλα με την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου. Η περιβαλλοντική αδειοδότηση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την ανακήρυξη αναδόχου, υπό τον όρο οι εγκριθέντες περιβαλλοντικοί όροι να μην μεταβάλλουν ουσιωδώς το αντικείμενο του έργου. Βασική αρχή του

συγκεκριμένου τρόπου ανάθεσης αποτελεί η μετατόπιση της ευθύνης των μελετών στον Ανάδοχο.

2. Η δημοπράτηση έργων ειδικής σημασίας για την οικονομία της χώρας, έργων δηλαδή που είναι ενταγμένα στο άρθρο 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, θα μπορεί να ξεκινήσει γρηγορότερα από ό,τι ίσχυε μέχρι σήμερα. Στα μεγάλα έργα προβλέπεται επίσης η εφαρμογή των διατάξεων, που αφορούν στις ιδιωτικές επενδύσεις, για την ταχύτερη δημοπράτηση τους.

3. Αντιμετώπιση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών στα έργα, που είχαν σαν αποτέλεσμα τη δυσκολία ολοκλήρωσής τους. Το γεγονός αυτό μάλιστα είχε επισημανθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο εξής θα πρέπει να αιτιολογείται όποια προσφορά έχει απόκλιση μεγαλύτερη του δέκα τοις εκατό (10%) από τον μέσο όρο της έκπτωσης του συνόλου των προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αιτιολόγηση θα αποτελεί δεσμευτική συμφωνία και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης, που δεν μπορεί να μεταβληθεί καθ' όλη την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Ταυτόχρονα η εγγύηση καλής εκτέλεσης υπολογίζεται πλέον επί του προϋπολογισμού δημοπράτησης του έργου και όχι επί της τελικής αξίας της σύμβασης.

4. Θεσμοθετείται η δυνατότητα να μπορεί να ασκηθεί η επίβλεψη εκτός από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και από πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων), ο οποίος θα διαθέτει τις αναγκαίες εξειδικευμένες γνώσεις.

5. Το σύστημα μετατρέπεται σε δηλωτικό, από ελεγκτικό όπως ισχύει σήμερα. Σκοπός είναι να διευκολύνονται οι επιμετρήσεις και οι λογαριασμοί του έργου. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία απαλλάσσεται από υποχρεώσεις, στις οποίες δεν μπορούσε να ανταποκριθεί με αποτέλεσμα να προκύπτουν δυσμενή αποτελέσματα για το Δημόσιο, λόγω αυτοδίκαιων εγκρίσεων. Η υποβολή των επιμετρήσεων από τον ανάδοχο γίνεται πλέον κανόνας και συνοδεύεται με αυξημένη ευθύνη ως προς την αλήθεια αυτών, με στόχο να επιταχυνθεί η πληρωμή των λογαριασμών.

6. Θεσμοθετείται για έργα προϋπολογισμού άνω των δέκα εκατομμυρίων ευρώ (10.000.000 €), η δυνατότητα διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της Σύμβασης. Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

7. Προωθείται ο εκσυγχρονισμός και η ψηφιοποίηση διαδικασιών. Ειδικότερα, καθιερώνεται η υποχρεωτική τήρηση από τον ανάδοχο ηλεκτρονικού ημερολογίου του έργου, σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης. Το ηλεκτρονικό ημερολόγιο αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και στον επιβλέποντα του έργου, με στόχο την επιτάχυνση ενημέρωσης όλων των εμπλεκομένων στο έργο και την επίλυση οιασδήποτε διαφωνιών χωρίς χρονικές καθυστερήσεις.

8. Επιπλέον προχωρά η κατάργηση των κληρώσεων για την ανάδειξη των επιτροπών, που επέφερε υπερβολικές καθυστερήσεις στην διεξαγωγή των διαγωνισμών. Την ίδια στιγμή, καθίσταται υποχρεωτική η ανάρτηση της μελέτης του έργου πριν την προκήρυξή του, ώστε οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό να μπορούν να διαμορφώνουν πληρέστερη εικόνα του έργου. Παράλληλα, προωθείται η πλήρης αναμόρφωση των διατάξεων για τις μελέτες: Εισάγονται νέοι θεσμοί, όπως ο συμβατικός χρόνος υλοποίησης της μελέτης, η ιδιωτική επίβλεψη τόσο στο στάδιο της εκπόνησης όσο κυρίως στο στάδιο της παραλαβής (checkers). Οι νέοι αυτοί θεσμοί έχουν στόχο να ενισχύσουν την ποιότητα των μελετών και συνακόλουθα την ποιότητα των παραγόμενων έργων.